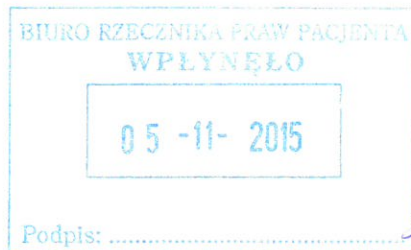

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, 2.11. 2015 r.

DSO-II-072-8/15

Pani

Krystyna Barbara Kozłowska
Rzecznik Praw Pacjenta

Szanowne Pani Rzecznice

W nawiązaniu do pisma z dnia 22 września 2015 r. (nr RzPP-ZZP.420.81.2015.AS), zawierającego prośbę o zajęcie stanowiska w kwestii możliwości wdrożenia leczenia farmakologicznego wobec osób przebywających na obserwacji sądowo-psychiatrycznej oraz ewentualnej procedury postępowania w tym zakresie, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie art. 203 § 1 *Kodeksu postępowania karnego* (dalej k.p.k.) w razie zgłoszenia przez biegłych takiej konieczności, badanie stanu zdrowia psychicznego oskarżonego może być połączone z obserwacją w zakładzie leczniczym. Brzmienie przepisu dowodzi, że obserwacja jest formą badania psychiatrycznego, tyle że przeprowadzonego nie w warunkach ambulatoryjnych, ale szpitalnych. Zarówno w judykaturze SN jak i piśmiennictwie procesu karnego dominuje pogląd, według którego obserwacja sądowo – psychiatryczna jest metodą badań (wyrok SN z dnia 7 lutego 1986 r., IV KR 15/86, OSNPG 1986, nr 11, poz. 150, K. T. Boratyńska, (w:) A. Sakowicz (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2015, s. 504, D. Gruszecka, (w:) J. Skorupka (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2015, s. 499, T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. I, Warszawa 2014, s. 732, M. Kurowski, (w:) D. Świecki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, tom I, Warszawa 2013, s. 653, R. A. Stefański, (w:) J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S. M. Przyjemski, R. A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. I, Lex stan prawny na dzień 1.09.1998 r.).

W świetle powyższego nie może również budzić zastrzeżeń twierdzenie, zgodnie z którym sama obserwacja jest czynnością z zakresu postępowania dowodowego. W konsekwencji niedopuszczalna wydaje się praktyka poddawania badanego zabiegom leczniczym w tym w szczególności farmakoterapii. Celem umieszczenia oskarżonego na

obserwacji w zakładzie leczniczym jest ustalenie stanu jego zdrowia psychicznego w kontekście opiniowania psychiatrycznego (art. 202 §5 k.p.k.), nie zaś poprawa jego stanu zdrowia psychicznego. W razie dostrzeżenia przez lekarzy opiniujących w ramach zakładu psychiatrycznego potrzeby leczenia oskarżonego w szczególności z uwzględnieniem środków przeciwpsychotycznych zasadne wydaje się zastosowanie przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375 ze zm.). Podstawę dla prowadzenia farmakoterapii stanowią wtedy przepisy wspomnianej ustawy; sam pobyt oskarżonego w zakładzie leczniczym w ramach prowadzonej obserwacji nie może być uzasadnieniem dla wdrażania leczenia farmakologicznego.

Przedstawiając powyższe, należy opowiedzieć się przeciwko dopuszczalności poddawania oskarżonych, w przypadku których badanie ich stanu zdrowia psychicznego połączone jest z obserwacją, leczeniu farmakologicznemu, z zastrzeżeniem wypadków przewidzianych w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego.

z Burdakov
z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Wojciech Najduk
PODSEKRETARZ STANU

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Sądów, Organizacji
i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości
00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11
Centrala tel. (22) 52 12 888

JD-II-042-8115

ND/MO3-01222

Pow.

Rydyga Barbara Rozlowska

Przeszła Powa Pogoda

ul. Mlynska 46

01-171 Warszawa